

Verksamhetsberättelse Frida Stéenhoff-sällskapet 2025

Frida Stéenhoff-sällskapet är en ideell förening som har till uppgift att i olika former väcka, underhålla och utveckla intresset för författaren och feministen Frida Stéenhoff och budskapet om kärlek, rättvisa och fred i hennes författarskap. Därvid skall föreningen samarbeta med de litterära sällskapens samarbetsorganisation i Sverige, DELS, de lokala litterära sällskapen i Västernorrland, samt med organisationer och institutioner som t ex Sundsvalls stadsbibliotek, Sundsvalls museum, Mittuniversitetet, studieförbund, skolor och föreningar.

Styrelsen har formulerat en viljeinriktning att läsa, analysera och jämföra Frida Stéenhoffs texter och budskap om Kärlek, Rättvisa och Fred med feminismen idag, för att därmed attrahera människor i dagens samhälle att delta i vår verksamhet, och för att verka i Fridas anda. Styrelsen har under året bestått av ordförande Catarina Arvidsson, v. ordförande Siv Fahlgren, kassör Marianne Mattsson, sekreterare Marianne Staaf Gäldin, Inger Enheim, Cecilia Pettersson, Maarit Ojaniemi och suppleant Eveline Santner. Styrelsen har haft 11 protokollförda styrelsemöten.

Vi har fokuserat verksamheten på att genomföra aktiviteter för medlemmar och allmänhet, för att nå föreningens syfte. Vi har även fortsatt att bygga strukturerna i vår förening, i form av att vi justerat i stadgarna och bearbetat vår externa kommunikation. Glädjande är att antalet medlemmar har ökat under året.

Det var också med stor glädje vi tog emot informationen om att Frida Stéenhoffs debutverk Lejonets unge på Sundsvalls teater 1897, upptogs i svensk kulturkanon.

“Motivering: Dess tidiga och modiga skildring av kärlek, sexualitet och kvinnors rättigheter, pjäsen från 1897 utmanade dåtidens normer genom att skildra ett par som valde att leva tillsammans utan att gifta sig, vilket gör den till en viktig feministisk och samhällskritisk pjäs med stark koppling till Sundsvalls teater. Stéenhoff var en pionjär för kvinnors rättigheter och jämställdhet, och pjäsen är ett tidigt exempel på hur hon använde dramatiken för att lyfta dessa frågor. Verket bröt med normen genom att skildra ett ogift pars kärleksliv, vilket var kontroversiellt på den tiden och ifrågasatte äktenskapets institution. Pjäsen är en central del i Sundsvalls teaterhistoria och symboliserar stadens koppling till progressive idéer. Kanonens syfte är att göra svensk kultur tillgänglig, och genom att inkludera "Lejonets unge" lyfts en viktig men kanske mindre känd del av svensk dramatik fram. Pjäsen ses som ett viktigt bidrag till att förstå svensk kulturhistoria ur ett feministiskt och socialt perspektiv” (Kulturrådet, Sveriges Radio).

Pjäsen representerar i kulturkanon också expansionen av svensk teater i takt med industrialiseringen under denna tidsperiod. Antalet resande teatersällskap och teaterhus växte i stort antal i landsorten.

En av våra återkommande aktivitetsformer, studiecirkeln, fick extra uppmärksamhet i år. Studiecirkeln som form är numera inskriven som immateriellt kulturarv i Sverige inom ramen för Unesco. Den erkänns för sitt värde i att föra vidare kunskap och kultur och för hur studiecirkelar bidrar till demokrati, livslångt lärande och möten mellan människor.

Sällskapet grundare Barbro Björk utsågs till Årets Formbärare 2025, av Svensk Form i Västernorrland. Det var för hennes mångåriga arbete med formgivning av utställningar och sitt outtröttliga engagemang för att göra konst och kulturarv tillgängligt för en bred publik. Som konstantent på Sundsvalls museum har hon skapat rum där form, konst och historia möts och

AdA.

Cee

Mo

SR

MSB

Å

En JB

berikat regionens kulturliv med nya perspektiv. Genom sin förmåga att lyfta fram både samtida uttryck och lokala berättelser har hon blivit en verklig bärare av vår formtradition. Som möjliggörare, folkbildare och förmedlare av form och idéer är hon en självklar Formbärare 2025."

Sundsvalls kommun föreslog och genomförde till vårt stora gillande, namngivning av parken utanför Sundsvalls Teater, där statyn av Frida Stéenhoff är placerad. Den fick namnet Frida Stéenhoffs plats. Sällskapet hade tidigare genom öppen fråga via skrivelse uppmärksammat kommunfullmäktige i Sundsvalls kommun, på behovet av att uppmärksamma kvinnor vid namngivning av gator och platser i kommunen.

Eveline Santner, suppleant i Frida Stéenhoff-sällskapets styrelse, som nominerades av sällskapet och utsågs av Sundsvalls stadsbibliotek till Sundsvalls Läsfrämjare 2024–2025, har varit aktiv i flera olika medier och sammanhang under året. Uppdraget, har inneburit att sprida läsglädje och information om litteratur. Vår samverkan med Sundsvalls stadsbibliotek har utvecklats och stärkts.

Vi fick också ett sorgebesked under året. Frida Stéenhoff-statyns skapare, konstnären Camilla Bergman, avled i slutet av året och sällskapet uppmärksammade detta genom bidrag till en minnesfond. Vi bär med oss Camillas skapelse av Frida med tacksamhet. Hennes avtryck kommer att stå stadigt långt efter vår tid.

Vi är anslutna till Föreningsarkivet och är medlem i DELS (De litterära sällskapen i Sverige). De litterära sällskapen i länet har en informell samverkan genom Facebook och planering av gemensamma aktiviteter. Vi samverkar lokalt med våra goda kulturvänner Best Western Hotel Baltic, Vängåvans Bokhandel, Riksteatern, Forum för Genusforskning vid Mittuniversitetet, Rebellmammorna, Sundsvalls Teater, Sundsvalls stadsbibliotek, Sundsvalls museum, Kvinnokartan och DEA, Made in Medelpad, Föreningen Svartviksspelen och ABF.

Genomförda aktiviteter 2025

Firande av internationella kvinnodagen i samarbete med W:6 Paulinerna den 8/3 2025

Den internationella kvinnodagen uppmärksammades och firades med fullsatt Tesalong i W:6 lokaler på Storgatan i Sundsvall. Temat för programmet var Frida och jämställdhet i tiden. Eveline Santner gestaltade Frida med ett föredrag som byggde på några av Frida Stéenhoffs debattskrifter. Hennes idéer ställdes i relation till tiden som gått genom en personlig berättelse från Siv Fahlgrens liv. Det internationella perspektivet visades genom några beskrivningar av villkor och liv för flickor och kvinnor i olika delar av världen. Efter detta presenterade Inger Enheim några visioner för framtiden. Som avslutning sjöng Chrisse Persson några sånger med temat kvinnokamp och jämställdhet. Till vår glädje kunde vi visa upp ett provtryck av Penningen och kärleken. Cirka 80 personer deltog med medlemmar från Frida Stéenhoff-sällskapet, Paulinerna och allmänheten.

Boksläppet 7/4 2025 av Penningen och Kärleken

Under året planerade vi och genomförde ett nytryck (700) i faksimilformat av Fridas Stéenhoffs samhällskritiska debattskrift Penningen och Kärleken (1908). Vi gjorde ett officiellt boksläpp på Hotel Baltic, Best Western med ca 30 deltagare i mars. Vi gav en bakgrund till dess tillkomst och exempel på texter ur boken. Barbro Björk som skrivit bokens efterord medverkade i boksamtalet och vi berättade om den uppståndelse som boken skapade i staden, när den gavs ut första gången. Ett stort tack riktades till Lars Hiertas Minne, Sundsvalls kultur- och fritidsförvaltning, Gustav II Adolfs-föreningen i Sundsvall, Sundsvalls Gille, Sundsvalls socialdemokratiska kvinnoklubb, Njurunda socialdemokratiska förening och Liberala kvinnor i Västernorrland som möjliggjort detta nytryck genom ekonomiska bidrag.

dt. dl. Ce Mo MSB A Em

samt dialogläsning av scener ur Lejonets Unge av skådespelarna Jan Boholm, Sofia Andersson och Marianne Mattsson. Vi intog traditionsenligt tårta med bubbel i glasen.

En antologi med författare från Västernorrland

I samarbete med länets litterära sällskap har planerats under en tid och är under fortsatt arbete. Under året har en liten grupp bestående av Barbro Björk, Inger Enheim och Catarina Arvidson deltagit i arbetet. Bland annat kommer utdrag ur Penningen och kärleken och Feminismens moral att finnas med.

Medlemsrekrytering

Vi har rekryterat nya medlemmar via Facebook och vid olika informationsinsatser. Antalet medlemmar har ökat från 68 till 82 medlemmar under året. Vi bedömer att det är vid våra utåtriktade aktiviteter som intresse för medlemskapet växer.

Informationsinsatser 2025

På vår hemsida har vi påbörjat att samla bilder i ett arkiv, vi har också sett behov av utveckla vår kompetens inom kommunikation och sociala media.

- Podden Feministtanterna är en podcast i Frida Stéenholms anda. Feministtanterna har lagt ut sju (7) podcastavsnitt på Spotify under året. De har handlat om feminismen idag, om paradigmskiftet i det nutida politiska språket, om miljöfrågor, fredsfrågan och om Fridas plats i Sveriges nya kulturkanon. Vi samverkar med Sundsvalls stadsbibliotek i form av lokal, utrustning och teknisk stöd, för att podda.
- Fortsatt arbete med grafisk profil, profilprodukter och hemsida. Vi har utformat och tryckt upp bokmärken och visitkort. Hemsidan har utvecklats och utgör en källa för både information och arkiv för sällskapet. www.fridasteenhoff.se
- Facebooksidan, sidan har uppdaterats löpande och hade vid årets slut 484 följare. Det är en ökning med ca 100 följare under året.
- Nyhetsbrev, vi har skrivit och skickat 4 nyhetsbrev via mail till våra medlemmar. Detta har kompletterats med annan och riktad mail-info till medlemmarna.
- Instagram-konto har skapats med syfte att nå nya målgrupper och att använda bildverktöget som en kommunikationsmetod.

Informationsaktiviteter 2025

- Medverkan i Murbergets Litteratursommar i juni med information om Frida Stéenhoff, hennes verk och budskap. Barbro Björk, Catarina Arvidsson och Marianne Staaf Gälldin medverkade, ca 15 deltagare.
- Boksläpp den 26/4 på Akademibokhandeln med försäljning av Penningen och kärleken och affischen. Christian Beijer deltog och signerade sin affisch. Marianne Mattsson, Cecilia Pettersson och Catarina Arvidsson genomförde boksläppet.
- Medverkan Nationaldagsfirandet den 6/6 utanför Akademibokhandeln på Storgatan, i samband med deras event Öppen bokscen. Siv Fahlgren, Catarina Arvidsson och Eveline Santner från Frida Stéenhoff-sällskapet deltog med information, böcker och samtal.
- Information i Föreningsreferat, Sundsvalls Tidning
 - Kvinnodagen 8/3
 - Boksläpp 7/4
 - Bokmässan 25/9
 - Invigning av Frida Stéenholms plats 27/9
 - Stenstadsdagen 27/9

dt.d. Ce Mo SK Ma CA Gm
4

Pennskaftet 20/9 2025

Arrangemanget blev en fin och lyckad eftermiddag om historiska kvinnor med koppling till Sundsvall; Frida Stéenhoff och Kai Gullmar, samt några av de många kvinnliga fotografer som verkade i staden runt förra sekelskiftet. Barbro Björk berättade om Frida Stéenhoff och Ingela Hofsten om Kai Gullmar under denna stadsvandring. Det var ett samarrangemang med Pennskaftet, en nationell förening för kvinnliga fotografer och journalister.

Stenstadsdagen 27/9 2025

blev en minnesvärd dag med invigning av Frida Stéenhoffs plats, utanför Sundsvalls teater där statyn står. Såklart var vi med och läste ur Lejonets unge. Vi hade också bord på Stora Torget i Sundsvall med samtal, böcker, försäljning och information om sällskapet. Många stannade till, var intresserade och ställde frågor. Vi medverkade också denna dag vid Sundsvalls kommuns invigning av Frida Stéenhoffs plats, som är parken utanför Sundsvalls teater där statyn är placerad.

Bok-och Biblioteksmässan i Göteborg 25–28/9 2025

Siv Fahlgren, Eveline Santner, Marianne Mattsson och Marianne Staaf Gälldin deltog tillsammans med andra litterära sällskap i Sverige på mässan. Mässans tema var Kärlek. Massor av utställningar, aktiviteter, samtal och människor. Det var verkligen kul, engagerande och intensivt. Vi hade en inplanerad 15 minuters presentation av Frida Stéenhoff och hennes verk, delade ut citat och sålde vår bok *Penningen och kärleken*. Vi passade också på att berätta om vårt litterära sällskap och förundrades över detta storslagna arrangemang som vi fick möjlighet att bidra i. Nöjda och trötta åkte vi hem till Sundsvall med nya erfarenheter. Att Fridas verk *Lejonets unge* ingår i svensk kulturkanon har uppmärksammat flera på hennes verk och gärning i Sverige.

Studiecirkel "Penningen och kärleken"

Studiecirkeln har haft två möten före jul och kommer att ha tre möten efter årsskiftet, med 10 medlemmar. Fridas texter har behandlats tillsammans med de nutida feministiska texterna *Alla borde vara feminister* av Chimamanda Ngozi Adichie samt Bell Hooks *Allt om kärlek* och aktuell statistik från SCB. Att bearbeta texter från olika tidsperspektiv har givit intressanta samtal, reflektioner och kunskaper.

Mittlitt-festival i Ö-vik den 18/10 2025

Catarina Arvidsson deltog på denna regionala Mittlitt-festival. Festivalens tema var Frihet. Vår medverkan blev ett fint bokbord, försäljning av *Penningen och kärleken*, roliga samtal, bokpresentation och goda möten.

Fridas Te-salong

Vi har genomfört sällskapets litterära Te-salonger på Best Western Hôtel Baltic. Under året har vi haft två Tesalonger då vi läst och samtalat om texter av Frida Stéenhoff, som behandlats i Maria Mårsells avhandling. Höstens tesalong resulterade i att vi gemensamt skrev en insändare i Sundsvalls tidning kring behovet att ta tillbaka samtalet om freden. Insändaren publicerades både på Sundsvalls tidnings webb-sida och i papperstidningen.

Fridas födelsedag 11/12

För att celebrera födelsedagen genomfördes ett publikt event med 30-tal deltagare som hade samlats på Hotel Baltic, Best Western. Kommunfullmäktiges ordförande Niklas Säwén höll ett fantastiskt tal om Frida Stéenhoffs betydelse för samhällsutvecklingen och utbringade kvällens skål till jubileans ära. Han uppmanade oss också att fortsätta med att argumentera och verka för en bättre värld. Det blev en festlig kväll i Fridas anda med föredrag av professor Vicki Angelaki

Ce Mo SK Mh CA bn JB

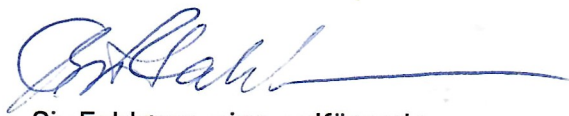
Fridas födelsedag 11/12

- Information till föreningen Zonta i Sundsvall den 10/12 av Cecilia Pettersson, ca 50 medlemmar i Zonta hade sin terminsavslutning.
- Information till föreningen Soroptimisterna i Sundsvall den 9/12 av Eveline Santner, ca 20 deltagare.
- Frida Stéenhoff blev antagen som en av de historiska förmödrarna som dokumenteras på Kvinnofrontens hemsida. Det är ett digitalt arkiv som lyfter fram historiska kvinnors liv, kamp och gärningar för att motverka att kvinnohistoria glöms bort. Sällskapet skickade in förslaget om Frida Stéenhoff.

Sundsvall den 2 mars 2026

Catarina Arvidsson, ordförande

Siv Fahlgren, vice ordförande

Marianne Mattsson, kassör

Cecilia Pettersson

Maarit Ojaniemi

Inger Enheim

Eveline Santner

Marianne Staaf Gälldin, sekreterare